

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЖАҲОН ТИЛЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ

“ЎЗБЕКИСТОНДА ХОРИЖИЙ ТИЛЛАР” ИНТЕРНЕТ ПОРТАЛИ ВА ИЛМИЙ-МЕТОДИК
ЭЛЕКТРОН ЖУРНАЛИ

АЛИШЕР НАВОЙЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ
УНИВЕРСИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЁЗУВЧИЛАР УЮШМАСИ

“Чўлпон ижоди ва замонавий адабий жараён”

мавзудаги илмий-амалий конференция

ДАСТУРИ

(29–30 ноябрь 2018 йил)

*Тириксан, ўлмагайсан,
Сен-да одам, сен-да инсонсан,
Кишин кийма,
Бўйин эгма
Ки, сен ҳам ҳур тузилғонсан.*

(Чўлпон. “Кўнгил” шеъридан)

**Тошкент
2018**

Хурматли _____ !

Сизни Абдулҳамид Сулаймон ўғли Чўлпон таваллудининг 120 йиллиги муносабати билан шоирнинг XX аср ўзбек бадиий адабиёти, шеърияти тараққиётида янгиланиш даврини бошлаб берганлиги ва кейинги давр ўзбек шеъриятининг шаклланишидаги таъсирини ўрганиш ва бу орқали ҳозирги ўзбек адабиёти моҳиятини чуқурроқ идрок этишга кўмаклашиш мақсадида ташкил этилаётган республика илмий-амалий конференциясига таклиф этамиз.

Конференциянинг 1-куни 29 ноябрь соат 9.30да Ўзбекистон давлат жаҳон тиллар университетида ўтказилади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Учтепа тумани, Кичик ҳалқа йўли, 9А, 21. ЎзДЖТУ, Инглиз тили 3-факультети, Фаоллар зали, 2- этаж.

Конференциянинг 2-куни 30 ноябрь соат 9.30да Алишер Навоий номидаги ўзбек тили ва адабиёти университетида ўтказилади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Юсуф Хос Хожиб кўчаси, 103-уй. Университет Асосий биноси, Фаоллар зали.

Маълумот учун: (+99 891) 163 28 50; (+ 998 91) 165 82 65; (+99891)165 06 95.

1-КУН. 29 НОЯБРЬ.

1-ялпи мажлис

09.30–10.00	Иштирокчиларни рўйхатга олиш	<i>Ғанишер РАХИМОВ,</i> ЎзДЖТУ ректори
10.00–10.05	Конференциянинг очилиши	
10.05–10.10		<i>Гулмира ШУКУРОВА,</i> “Ўзбекистонда хорижий тиллар” номли электрон журнал ва интернет портал (fledu.uz) директори
10.10–10.30	Чўлпон шеъриятининг хорижда ўрганилишига доир	<i>Иброҳим ҲАҚҚУЛ,</i> ЎзРФА, Ўзбек тили, адабиёти ва фольклори институти етакчи илмий ходими, филология фанлари доктори
10.30–10.45	Чўлпон ва жаҳон адабиёти	<i>Гулноз ХАЛЛИЕВА,</i> ф.ф.д., профессор
10.45–11.00	Чўлпоннинг туғилган йили масаласига доир	<i>Дилмурад ҚУРОНОВ,</i> АнДУ профессори, ф.ф.д.
11.00– 11.15	В творческой лаборатории Чулпана: к вопросу о реконструкции фрагмента концептосферы (неизвестные страницы жизни и творчества)	<i>Насиба ҲАЙДАРОВА,</i> АнДУ ўқитувчиси
11.15–11.30	Чўлпон уй-музейига саёҳат	Андижон шаҳридаги Чўлпон уй-музейи директори билан видеоинтервью.
11.30– 11.45	Қатагон қурбонлари	<i>Бахтиёр ҲАСАНОВ,</i> тарих фанлари доктори, профессор, Қатағон қурбонлари хотираси давлат музейи директори
11.45–12.00	Мисралар қатидаги ҳақиқат	<i>Бегойим ХОЛБЕКОВА,</i> таржимон-шоир
12.00 – 12.15	Чўлпон асарлари рус тилида	<i>Николай ИЛЬИН,</i> таржимон-шоир
12.15 – 12.30	Ойбек ва Чўлпон	<i>Ойнур ТАШМУХАМЕДОВА,</i>

Ойбек уй-музейи
директори

12.30– 12.45 Биз билган ва билмаган Чўлпон

Бахром ИРЗАЕВ,
илмий ходим
Қатағон қурбонлари
хотираси музейи.

12.45 –12.50 Конференция 1-ялпи мажлисининг
ёпилиши

13.00 Тушлик.

2-КУН. 30 НОЯБРЬ

2-ялпи мажлис

09.30–10.00 Иштирокчиларни рўйхатга олиш

10.00–10.05 Конференциянинг очилиши

*Шуҳрат
СИРОЖИДДИНОВ,
ТДЎТАУ ректори*

10.05–10.10

*Гулмира ШУКУРОВА,
“Ўзбекистонда хорижий
тиллар” номли электрон
журнал ва портал (fledu.uz)
директори*

10.10–10.30

Ўлка қайғуси

*Иброҳим ҲАҚҚУЛ,
ЎзРФА, Ўзбек тили,
адабиёти ва фольклори
институти етакчи илмий
ходими,
филология фанлари
доктори*

10.30–10.50

Чўлпоннинг туғилган йили
масаласига доир

*Дилмурод ҚУРОНОВ,
АнДУ профессори, ф.ф.д.*

10.50– 11.10

Абадият йўлига чиққан шоир.....

*Баҳодир КАРИМОВ,
филология фанлари
доктори, профессор
Алишер Навоий номидаги
Тошкент давлат
ўзбек тили ва адабиёти
университети*

11.10–11.30	Чўлпон шеъриятида миллий истиқлол орзусининг бадиий талқини	Нурбой ЖАББОРОВ, филология фанлари доктори, профессор Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети
11.30–11.45	Мисралар қатидаги хақиқат	Бегойим ХОЛБЕКОВА, таржимон-шоир, ЎзДЖТУ
11.45– 12. 00	В творческой лаборатории Чулпана: к вопросу о реконструкции фрагмента концептосферы (неизвестные страницы жизни и творчества)	Насиба ҲАЙДАРОВА, АнДУ ўқитувчиши
	Чўлпон уй-музейига саёҳат	Андижон шахридаги Чўлпон уй-музейи директори билан видеоинтервью.
12.00–12.15	Деятельность азербайджанских джадидов и их отражение в прозе Абдулхамида Чулпана.	Малика АДЫГЕЗАЛОВА, АнДУ ўқитувчиши
12.15–12.25	Бир ўчиб, сўниб... яна ёниш бор	Гулноза ЭРНАЗАРОВА, филология фанлари номзоди, доцент Қарши Давлат университети қошидаги ВХТХ ҚТМО ҲМ
12.25–12.35.	“Кеча ва кундуз” романида “ичкари” ҳаёт ижтимоий муаммо сифатида....	Санобар ТЎЛАГАНОВА, филология фанлари номзоди, илмий ходим ЎзРФА Ўзбек тили, адабиёти ва фольклор институти
12.35 – 12.45	Проблема диалогичности человеческого сознания и ее решение в романе Чулпана «Ночь и день»	Замира КАСЫМОВА, филология фанлари доктори, Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон миллий университети
12.45– 12.55	Чўлпоннинг сўз танлаш маҳорати	Маъруф ЙЎЛДОШЕВ, филология фанлари доктори, профессор

Ўзбекистон давлат
санъат ва маданият
институти

- 12.55 –13.00 Конференция 2-ялпи мажлисининг
ёпилиши
13.00 Тушлик.

**Шўъба мажлислар
1-шўъба
215-аудитория**

ЧЎЛПОН ҲАЁТИ ВА ИЖОДИ – ЧЎЛПОННИ АНГЛАШ

Дилдорахон АБДУЛЛАЕВА. Ситора МАЛИКОВА. Сулаймонқул Юнус ўғли ва Чўлпон Умида РАСУЛОВА. Тил ва адабиёт ислоҳотчилари
Хуршида ДЖАЛИЛОВА. Чўлпоннинг “Дўхтур Мухаммадиёр” асарида маърифатпарварлик ғояларининг акс этиши.
Исломжон ЁҚУБОВ. Чўлпон ҳикояларида жадидчилик ғояларининг поэтик талқини
Умринисо ТЎРАЕВА. Чўлпон ҳикояларида инсонпарварлик ва маърифатпарварлик ғояларининг ифодаланиши
Севинчой ЁҚУБОВА. “Йўл эсдалиги” сафарномасида лирик субъект руҳияти

**2-шўъба
217-аудитория**

ЧЎЛПОН – ЯНГИ ЎЗБЕК ШЕЪРИЯТИНИНГ АСОСЧИСИ

Нормат ЙЎЛДОШЕВ. Чўлпон шеъриятининг ифодавий хусусиятлари
Раъно МУЛЛАХЎЖАЕВА. Поэтик тафаккурнинг ўзига хослиги: анъана ва янгиланиш
Зарнигор СОҲИБОВА. Элбек шеъриятида Чўлпон анъаналари
Маърифат РАЖАБОВА. Чўлпон шеъриятида йил фаслларининг бадиий талқинлари
Шаҳло ҲОЖИЕВА. Чўлпон шеъриятида кузнинг поэтик ифодаси
Муниса НАЙИМОВА. Чўлпоннинг қўшиққа айланган шеърларига хос хусусиятлар

**3-шўъба
315-аудитория**

**АДИБНИНГ АСАРЛАРИДА ИЖТИМОИЙ МУАММОЛАРНИНГ
БАДИЙ ТАЛҚИНИ**

Шоира АХМЕДОВА. Чўлпон портретларида маҳорат масаласи
Абдулла УЛУГОВ. Чўлпон насида ҳаёт ҳақиқати ифодаси
Санобар ТЎЛАГАНОВА. “Кеча ва кундуз” романида “ичкари” ҳаёт ижтимоий муаммо сифатида
Дилрабо Қувватова. Чўлпоннинг “Ойдин кечаларда” хикояси ва тизимли таҳлил имкониятлари
Дармоной ЎРАЕВА. Чўлпоннинг “Кеча ва кундуз” романида ҳалқ майдон кулгиси ифодаси
Ҳилола САФАРОВА. Чўлпон ва “Бухоро ахбори” газетаси

Марҳабо УМРУЗОҚОВА. Чўлпон асарларида экспрессивликни ифодаловчи синтактик бирликлар хусусида
Дилноза ЙЎЛДОШЕВА. Абдулҳамид Чўлпон шеъриятида орнитонимлар

4-шўъба
317-аудитория

ЧЎЛПОН ИЖОДИНИ ЎРГАНИШ МАСАЛАЛАРИ

Хусниддин ЭШОНҚУЛОВ. Анъанавий ишқ мавзусининг Чўлпон шеъриятидаги бадиий ифодаси
Тозагул МАТЁҚУБОВА. Чўлпоннинг “Килеўпатра” хикоясида мумтоз адабиёт анъаналари
Зилола АМОНОВА. Чўлпоннинг мумтоз шоирлар ижодига муносабати
Барно ИСАКОВА. Холис баҳо
Дилафрўз ЖАББОРОВА. Хориж чўлпоншунослиги хусусида
Зиёда ЭРГАШЕВА, Нураги НУРУЛЛАЕВ. Чўлпон ижоди ва замонавий адабий жараён
Сохиба ИСЛОМОВА. Чўлпон шеърларининг илмий-танқидий матнини яратиш муаммолари.
Орзигул ҲАМРОЕВА. “Адабиёт қоидалари”да Чўлпон ижодига муносабат
Насима ҚОДИРОВА. Чўлпон шеърияти Иброҳим Ҳаққулов талқинида...
Малика МАНСУРОВА. Чўлпон ҳақида янги роман – “Тегирмон”...